
[2019-37-RE](#)

CAUSA 2019-37-RE

(Martínez Grima c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 226-2019. Recurs d'empara

Aute de l'11 de juliol del 2019

BOPA núm. 63, del 24 de juliol del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 7 de maig del 2019, per la representació processal de la Sra. Carmen Martínez Grima, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra els autes del 12 de desembre del 2018 i del 24 d'abril del 2019, dictats pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, i dels principis de legalitat i d'igualtat d'armes, així com del dret a un judici de durada raonable, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que declari la nul·litat de les resolucions impugnades amb retroacció de les actuacions al moment processal anterior a les decisions objecte d'aquesta demanda;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. La Sra. Carmen Martínez Grima, esposa del Sr. Higinio Cierco Noguera, va enviar durant un període de 4 mesos, 7 *whatsapp* al telèfon del cap de Govern i 1 al ministre d'Afers Exteriors, el contingut dels quals feia referència a l'afer BPA en un to presumptament amenaçador, fets pels quals està processada per un presumpte delictes menor de tràfic d'influències.

1.2. El 20 de febrer del 2018, el Tribunal de Corts va acordar mitjançant aute no donar lloc al sobreseïment definitiu i a l'arxiu de la causa sol·licitat per la Sra. Carmen Martínez Grima.

1.3. El 3 d'abril del 2018, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què acordava desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions presentat per la recurrent contra el no sobreseïment.

1.4. La Sra. Carmen Martínez Grima va presentar un recurs d'empara contra aquestes resolucions i, el 12 d'octubre del 2018, el Tribunal Constitucional va dictar una sentència mitjançant la qual estimava parcialment el recurs d'empara esmentat, declarava que s'havia vulnerat el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució i retrotraïa les actuacions al moment de contestar l'escrit de sobreseïment i d'arxiu presentat per la part recurrent.

1.5. El 12 de desembre del 2018, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què denegava novament el sobreseïment definitiu de la causa sol·licitat per la recurrent.

1.6. La Sra. Carmen Martínez Grima va formular un incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta decisió, i, el 24 d'abril del 2019, el Tribunal de Corts el va desestimar.

1.7. El 7 de maig del 2019, la representació processal de la Sra. Carmen Martínez Grima va interposar un recurs d'empara contra els autes del 12 de desembre del 2018 i del 24 d'abril del 2019, dictats pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, i dels principis de legalitat i d'igualtat d'armes, així com del dret a un judici de durada raonable, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica de la recurrent

- Aquesta part considera que la decisió del Tribunal de Corts vulnera el principi de legalitat per manca de motivació jurídica.

- Considera que el Tribunal de Corts ha reproduït la mateixa argumentació continguda en els autes del 20 de febrer i del 3 d'abril del 2018, argumentació que el Tribunal Constitucional havia declarat insuficient i, per tant, que es vulnerava el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

- Destaca que el Tribunal de Corts recorda quina és la missió del Ministeri Fiscal (article 93.1 de la Constitució), però no menciona ni una sola vegada els motius pels quals és procedent dictar el sobreseïment definitiu d'una causa (article 127 del Codi de procediment penal).

- Retreu al Tribunal de Corts haver-se fonamentat en l'article 160 del Codi de procediment penal, en la mesura en què aquest article fa referència "*a la discussió i a la sentència*", estadi molt llunyà encara de la seva situació processal actual.

- Impugna la consideració que els elements constitutius del delictes de tràfic d'influències siguin "*qüestions de fons i de valoració de prova que exclusivament, poden ser analitzades pel Tribunal prèvia la pràctica del judici oral*".

- Al·lega que aquesta interpretació és la del Ministeri Fiscal, però no té cap fonamentació jurídica i, fins i tot, és incoherent amb la insistència del Tribunal de Corts en relació amb la importància dels

principis d'oralitat, immediació i contradicció.

- També al·lega la vulneració del principi d'igualtat d'armes per tal com el Tribunal de Corts no li va transmetre l'informe del Ministeri Fiscal i, per tant, no ha pogut conèixer de manera directa els seus arguments.

- En darrer terme, retreu al Tribunal de Corts no haver respectat el dret a un judici de durada raonable, ja que tant la demanda de sobreseïment, com l'incident de nul·litat d'actuacions tenen legalment establerts uns terminis processals que no han estat respectats sense que el Tribunal de Corts n'hagi donat cap justificació.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que declari la nul·litat de les resolucions impugnades amb retroacció de les actuacions al moment processal anterior a les decisions objecte d'aquesta demanda.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- En l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, considera que l'oposició al sobreseïment del Ministeri Fiscal és un motiu jurídic per tal com aquest està encarregat de l'exercici de l'acció penal.

- Així mateix, considera que la seva decisió està motivada perquè va exposar de forma detallada les al·legacions de la representació processal de la recurrent relatives a la concurrència o no dels elements constitutius del delictes de tràfic d'influències i va considerar que aquestes al·legacions, per la seva naturalesa, i no els elements constitutius dels delictes, *"són qüestions de fons i de valoració de prova que exclusivament, poden ser analitzades pel tribunal prèvia la pràctica del judici oral, amb respecte dels principis d'oralitat, immediació i contradicció pròpies de la fase de plenari"*.

- Afegeix que d'acord amb l'article 125.3 del Codi de procediment penal, la decisió de donar nou trasllat de la causa al Ministeri Fiscal per presentar un escrit de qualificació provisional, era la continuació lògica del procediment després de la desestimació de la petició de sobreseïment.

- Destaca que la representació processal de la recurrent no havia especificat en el seu escrit d'incident de nul·litat d'actuacions la manera en què aquest Tribunal hauria vulnerat el principi d'igualtat d'armes i, per tant, no li era possible aportar-hi una resposta jurídica.

- Per acabar, tot i reconèixer que els terminis no s'havien respectat, considera que no hi ha hagut cap dilació indeguda, ja que la causa no havia estat mai aturada de manera injustificada.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui

il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa, la qüestió constitucional que el Tribunal ha de resoldre és la de saber si els autes del 12 de desembre del 2018 i del 24 d'abril del 2019, dictats pel Tribunal de Corts, han tingut en compte degudament la nostra decisió del 12 d'octubre del 2018.

3.5. En aquella sentència, el Tribunal Constitucional va anul·lar l'aute del Tribunal de Corts mitjançant el qual es desestimava la petició de sobreseïment definitiu de la causa efectuada per la recurrent, perquè el Tribunal de Corts havia reprès els arguments del Ministeri Fiscal sense produir ell mateix la seva pròpia motivació.

3.6. L'estimació parcial del recurs d'empara no estava fonamentada en el defecte eventual de pertinència dels arguments del Ministeri Fiscal, sinó sobre la manca de motivació pròpia, directa i explícita dels magistrats: "*Les motivacions de les decisions del Tribunal de Corts han de ser les seves, no les del Ministeri Fiscal*"; poden coincidir, però la sentència constitucional precisa que, "*l'aute del Tribunal exigeix una motivació directa*".

3.7. Després d'aquesta estimació parcial, es van retrotreure les actuacions i, el 12 de desembre del 2018, és a dir, 2 mesos després de la decisió constitucional, el Tribunal de Corts va decidir no donar lloc al sobreseïment sol·licitat; i, el 24 d'abril del 2019, transcorreguts quatre mesos, el Tribunal de Corts va desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions.

3.8. De les resolucions objecte d'aquest recurs d'empara es desprèn que, en aplicació de la sentència del Tribunal Constitucional del 12 d'octubre del 2018, el Tribunal de Corts, tot i recolzar-se en l'argumentació del Ministeri Fiscal, dona la seva pròpia motivació en relació amb la desestimació de la petició de sobreseïment efectuada per la recurrent.

3.9. Així, el Tribunal de Corts no s'ha pronunciat sobre la constitució o no del delictes de tràfic d'influències; ha considerat que les posicions del Ministeri Fiscal i les de la part recurrent han de ser valorades respectant els principis d'oralitat, d'immediació i de contradicció en la fase de plenari, moment processal en què es podrà decidir sobre el sobreseïment.

3.10. Aquesta motivació no és ni il·lògica ni no raonable i fonamenta les resolucions impugnades.

3.11. Així mateix, també és lògic que una vegada el sobreseïment desestimat, el Tribunal de Corts traslladi la causa al Ministeri Fiscal per tal que presenti un escrit de qualificació provisional dels fets imputats a la recurrent.

3.12. Pel que fa al dret a un procés de durada raonable, aquest no ha estat manifestament, ni greument infringit quan han transcorregut 2 mesos entre la decisió del Tribunal Constitucional i la decisió del Tribunal de Corts -del 12 d'octubre del 2018 al 12 de desembre del 2018- i 4 mesos per resoldre un incident de nul·litat d'actuacions -del 17 de desembre del 2018, data de la presentació de l'incident, al 24 d'abril del 2019.

3.13. Així doncs, aquest recurs d'empara ha de ser inadmès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2019-37-RE presentat per la representació processal de la Sra. Carmen Martínez Grima contra els autes del 12 de desembre del 2018 i del 24 d'abril del 2019, dictats pel Tribunal de Corts.
2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, l'11 de juliol del 2019.

Dominique Rousseau
President

Josep-D. Guàrdia Canela
Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat